

МІСЦЕ ІКТ У СУЧАСНІЙ МУЗЕЙНІЙ ПЕДАГОГІЦІ

Аліна Джурило,

кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу порівняльної педагогіки,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ,
e-mail: dzhurylo.ap@gmail.com

Розвиток комп'ютерних технологій та сучасні освітні тенденції стимулюють розвиток новітніх культурних форм. Поява нового освітнього простору вимагає не лише власного оригінального світобачення, а й естетичного, культурного та творчого осмислення дійсності. В епоху розвитку медіа освіти, без якої зараз важко уявити сучасну людину, виникає гостра необхідність музею «увійти» в інформаційний потік, не втрапивши при цьому свій унікальний образ. Саме з цієї причини музейний простір поступово починає наповнюватися новітніми технологіями, які роблять процес пізнання не тільки корисним, а й цікавим для відвідувача. ІКТ розширюють можливості музеїв і допомагають їм створювати власний новий образ — більш сучасний та актуальний — для будь-якого користувача. Впровадження ІКТ відбувається не лише опосередковано, як засіб передачі інформації, разом з тим сучасні комп'ютерні технології стають головним джерелом та учасником культурних процесів.

Сучасна музейна педагогіка поєднує два способи взаємодії з ІКТ — медіа-творчість та медіа-скептицизм. Медіа творчість передбачає широке застосування ІКТ у музеї та слугує фундаментом для передових сучасних стратегій у цій галузі. У той же час факти свідчать про акцентування уваги на небезпеці сучасних технологій у музейному середовищі, і саме скептицизм до використання ІКТ сприяє їх неінвазійному співіснуванню з такими традиційними та фундаментальними ідеалами та

нормами музейних комунікацій, як мовчазне споглядання чи глибоке розуміння предметів. Єдність медіа-креативності та медіа-скептицизму з більшим акцентом саме на креативності розглядається далі як основа перспективної політики щодо використання ІКТ в музейній педагогіці [1, с. 1].

У сучасному музеї ІКТ служать для вирішення трьох основних цілей: 1) поліпшення загального функціонування музею; 2) трансформації предметів та простору у музеї (наприклад, медіа-установки, які можуть стати справжніми музейними експонатами, або комп'ютерний термінал, що може вітати гостей у музейній кімнаті); 3) забезпечення відвідувачів музею новими інтерактивними можливостями [1, с. 3].

Використання ІКТ для роботи з музейними аудиторіями визначається поєднанням чотирьох взаємозалежних підходів: образного підходу (або підходу зображення) для створення позитивного образу музею у ЗМІ та привернення додаткової уваги з боку потенційного користувача, уряду, ділової еліти, спонсорів тощо; обслуговуючого підходу, який направлений на аудиторії з навичками цифрового спілкування; просвітницького підходу, що спрямований на аудиторію, яка розглядає музей як джерело знань та інформації; та освітнього підходу, з яким музей розглядається як новий освітній простір. Таким чином, музей стає простором для реалізації наших здібностей, накопичених протягом століть людської історії, і тих, що були сформовані останнім часом для задоволення потреб сучасного життя та його інформаційного середовища.

Мета використання ІКТ у музейній освіті полягає у тому, щоб: створити сприятливі умови для нового досвіду сприйняття та інтерпретації музейних предметів та просторів; створити мультимодальне інтерактивне середовище для активного прийняття та дослідження музейних цінностей; досягнення нової якості співпраці та взаємодії музейних педагогів та підвищення їх професійного розвитку; сформувати візуальну культуру як ключовий елемент розвитку особистої творчості [1, с. 3].

ІКТ змінили обличчя музейної аудиторії. Сучасні відвідувачі музейних майданчиків активно використовують сучасні технології з таких причин: користувачі роблять запити щодо

конкретних виставок; покращують загальний культурний фон; розглядають веб-серфінг як дозвілля; звикли до онлайн-сервісів; задовольняють свої освітні або професійні інформаційні потреби.

ІКТ є одними із ключових інструментів сучасних систем музейної освіти, а інтеграцію ІКТ у музейну освіту слід розглядати як складне завдання, що базується на принципі, що забезпечення технологією є лише інструментом розробки навчальних середовищ. Успішний розвиток музейної освіти не залежить тільки від ІКТ-інфраструктури, проте сильно впливає на ІКТ-компетенції викладача. Недостатня кількість музейних та навчальних ресурсів для вчителів та учнів школи та відсутність стандартів та рекомендацій щодо компетенцій музейного педагога щодо ІКТ перешкоджають прогресу музейної освіти.

Література

1. ICTs in Museum Education. The UNESCO Institute for Information Technologies in Education. IITE Policy Brief, December 2011. URL: https://iite.unesco.org/files/policy_briefs/pdf/en/Museum%20Education.pdf (Last accessed: 01.11.2019).